Marktconsultatie 24 september 2026

Verslag – snijvlak jeugdhulp, onderwijs en kinderopvang

Gemeente Haarlemmermeer – sociaal domein

Graag danken wij alle organisaties die hebben bijgedragen aan de marktconsultatie, zowel met een schriftelijke reactie als met hun inbreng aan de thematafels. Er is veel kennis, ervaring en betrokkenheid gedeeld. Daar zijn wij erkentelijk voor.

> **In het kort**
> De marktconsultatie laat een breed gedeelde richting zien: ondersteuning die aanwezig is in school, opvang en wijk, die collectief wordt bekostigd, met aandacht voor de buitenschoolse opvang, het jonge kind en de overgangsmomenten.
> Alle input wordt meegewogen in de voorbereidingen van één of meerdere mogelijke aanbestedingsprocedures. De gemeente verkent onder meer een aparte aanbesteding, de mogelijkheden tot ontschotting, een convenant jeugd en onderwijs en het beter ontsluiten van het beschikbare aanbod. In hoofdstuk 4 leest u meer over het vervolg.

1. Opzet en verloop van de marktconsultatie

De marktconsultatie richtte zich op het snijvlak van jeugdhulp, onderwijs en kinderopvang. Organisaties konden schriftelijk reageren; in totaal zijn 44 schriftelijke reacties ontvangen. Op 24 september 2026 is tijdens een bijeenkomst aan vier thematafels verder met elkaar in gesprek gegaan. Medewerkers van 53 verschillende organisaties namen deel, naast CJG-consulenten en leerplichtambtenaren.
Er waren 4 thema's; 1) Heldere rollen, taken en regie vanuit een gedeelde visie. 2) Preventief vroeg en structureel aanwezig in school en kinderopvang. 3) Structurele en eenvoudige financiering met minder versnippering. 4) Doorlopende ondersteuningslijn en warme overdracht. In twee sessies zijn verschillende groepen met elkaar in gesprek gegaan over deze thema's. De input van deze gesprekken is opgeschreven en verwerkt door de gemeente. Deze input is verwerkt in onderstaande terugkoppeling, net zoals de schriftelijk ontvangen antwoorden.
Graag benadrukken wij dat alle aangeleverde input wordt meegewogen bij de voorbereiding van één of meerdere mogelijke aanbestedingsprocedures. Op voorhand kan echter niet worden aangegeven welke keuzes uiteindelijk worden gemaakt.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de opbrengsten per thema dat tijdens de consultatie aan de orde is gesteld. Per thema staan de kern van de opbrengst, wat de reacties laten zien en de aandachtspunten en spanningsvelden die naar voren kwamen. De samenvatting geeft de inbreng van de deelnemers weer; het zijn geen vastgestelde conclusies of besluiten van de gemeente. Bij de aandachtspunten en spanningsvelden zijn naast de inbreng van deelnemers ook enkele eigen observaties van de gemeente opgenomen. De genoemde aantallen zijn indicatief en hebben betrekking op de 44 schriftelijke reacties. Omdat organisaties vaak meerdere thema’s noemden, overlappen deze aantallen.
Hoofdstuk 3 gaat in op de vraag welk beeld de consultatie heeft opgeleverd. Hoofdstuk 4 beschrijft het vervolg.

2. Opbrengsten per thema

2.1. Heldere rollen, taken en regie vanuit een gedeelde visie

Genoemd in circa 32–34 van de 44 reacties

> **Kern van de opbrengst**
> Partijen vragen om een gedeelde visie op de ontwikkeling van kinderen, heldere afspraken over wie waarvoor verantwoordelijk is, regie per casus, één aanspreekpunt voor ouders en ouders als gelijkwaardige partner. Samenwerking mag niet afhankelijk zijn van individuele personen.

Wat de reacties laten zien

- **Breed gedeeld.** Dit is het thema dat het vaakst werd genoemd. Vrijwel alle partijen herkennen dat onduidelijkheid over rollen en regie de samenwerking bemoeilijkt.
- **Concrete vormen.** Er zijn verschillende uitwerkingen voorgesteld, zoals een overzicht van rollen en verantwoordelijkheden, het per ondersteuningsniveau vastleggen wie regie voert en wie financiert, een convenant tussen gemeente, schoolbesturen, kinderopvang en samenwerkingsverband, en een vaste periodieke overlegstructuur rond jeugdhulp en onderwijs.
- **Ouderperspectief.** Over de positie van ouders bestaat veel overeenstemming: ouders horen niet zelf tussen organisaties te hoeven schakelen, en de coördinatie hoort niet bij hen te liggen.

Aandachtspunten en spanningsvelden

- **Visie en rolverdeling.** De wens voor een gedeelde visie is breed, maar de inhoud ervan is in de reacties nog weinig uitgewerkt. De vragen over rollen, taken en regie zijn concreter en lijken de kern van dit thema.
- **Wie voert de regie?** De reacties geven nog geen eenduidig beeld van wie de regie zou moeten voeren. Daarmee blijft ook de vraag naar verantwoordelijkheid open.
- **Spanningsveld.** De wens om zo min mogelijk aanbieders per casus en één aanspreekpunt te hebben, staat op gespannen voet met de wens om specialistische expertise, flexibiliteit en een divers aanbod te behouden.
- **Ouders als partner.** Dit uitgangspunt wordt breed onderschreven, maar is weinig uitgewerkt. Bij thema 2.4 blijkt dat de samenwerking juist lastig wordt wanneer ouders geen informatie willen delen of zorg mijden.
- **Voorafgaand aan de inkoop.** Rollen en regie lijken vooral een vraagstuk van samenwerking en onderlinge afspraken, dat voorafgaat aan de inkoop.
- **Landelijk niveau.** Enkele suggesties, zoals behandeling zonder DSM-classificatie, liggen op landelijk en wettelijk niveau.
- **Voorbeelden elders.** Bij voorbeelden uit andere regio’s zijn de resultaten in de reacties niet altijd onderbouwd. Dat vraagt om nadere verkenning.

2.2. Preventief, vroeg en structureel aanwezig in school en kinderopvang

Genoemd in circa 27 van de 44 reacties

> **Kern van de opbrengst**
> Eerder signaleren en licht ondersteunen, vóór een individueel jeugdhulptraject nodig is. Dit via vaste, laagdrempelige aanwezigheid van jeugdhulp- en gedragsexpertise in en rond de klas en opvang. Verschuiving van individueel naar collectief en groepsgericht aanbod.

Wat de reacties laten zien

- **Bestaande praktijk.** Dit thema bouwt voort op werkvormen die lokaal al lopen. Voorbeelden: de brugfunctionaris, schoolcoaches, vaste jeugdhulpprofessionals op school, structurele consultatie en coaching in opvang en school, onderwijs- zorgarrangementen.
- **Witte vlekken.** Aan de thematafels en in meerdere reacties is aangegeven dat de buitenschoolse opvang weinig mogelijkheden heeft voor consultatie of te weinig kennis heeft van de mogelijkheden om hier gebruik van te maken. BSO staat bovendien veelal los van de zorg op school. Daarnaast werd gesignaleerd dat kinderen soms (te) laat worden aangemeld, en dat kinderen door wachtlijsten bij kinderdagcentra later in beeld komen bij of instromen in het onderwijs.
- **Concrete voorstellen.** Genoemd worden onder meer zorg in onderwijstijd, eerst een onderwijs-zorggroep in plaats van direct een kinderdagcentrum, en specialistische groepen in de school waarbij kinderen flexibel kunnen bewegen tussen de reguliere klas en de groep.

Aandachtspunten en spanningsvelden

- **Veel werkvormen naast elkaar.** Er worden veel verschillende werkvormen genoemd, maar nog niet met elkaar vergeleken. Een keuze of combinatie helpt om versnippering te voorkomen; aan de thematafels werd juist gevraagd om “alle eilandjes bijeen te voegen”.
- **Effecten.** Er wordt veel verwezen naar bestaande projecten en pilots. Inzicht in de resultaten daarvan is nog beperkt.
- **Capaciteit.** Er is een tekort aan professionals, terwijl de wens werd uitgesproken om op alle scholen, opvang en BSO vaste expertise beschikbaar te hebben. Hoe dit te bemensen is, is een belangrijk aandachtspunt.
- **Effect op wachtlijsten.** De verwachting is dat preventie wachtlijsten verkort. Op korte termijn kan betere signalering echter ook meer ondersteuningsvraag zichtbaar maken.
- **School of wijk.** Sommige partijen geven de voorkeur aan een vaste aanbieder per school, andere aan een organisatie per wijk of dorp.
- **Breder dan jeugdhulp.** Een deel van de suggesties ligt buiten de jeugdhulp, zoals kleinere klassen, huisvesting, de beschikbaarheid van de schoolarts, leerplichtontheffing en het consultatiebureau.

2.3. Structurele en eenvoudige financiering met minder versnippering

Genoemd in circa 27–29 van de 44 reacties

> **Kern van de opbrengst**
> Van financiering per beschikking naar collectieve, meerjarige bekostiging die onderwijs en Jeugdwet samen dragen. Genoemd worden financiering op basis van fte, beschikbaarheidsbudgetten per school of klas, gebundelde wijkbudgetten, minder administratieve lasten en gezamenlijke prestatie-indicatoren.

Wat de reacties laten zien

- **Eenduidige richting.** De reacties wijzen duidelijk in de richting van collectieve in plaats van individuele financiering, met verwijzingen naar voorbeelden uit andere regio's.
- **Praktische suggesties.** Genoemd worden onder meer: inzet verdelen op basis van zorgzwaarte per school in plaats van het aantal leerlingen; in beeld brengen wat nu via pgb en individuele maatwerkafspraken buiten de contracten wordt ingezet; tussentijdse toetreding van aanbieders mogelijk maken; en werken met gezamenlijke prestatie-indicatoren.

Aandachtspunten en spanningsvelden

- **Sturing en verantwoording.** Structurele financiering geeft continuïteit. Tegelijk is het van belang te bekijken hoe sturing, verantwoording en keuzevrijheid voor ouders daarbij vorm krijgen.
- **Wettelijke kaders.** De geldstromen uit Jeugdwet, Onderwijs, Wet kinderopvang, Zorgverzekeringswet en Wet langdurige zorg zijn wettelijk gescheiden. Elke geldstroom heeft eigen verantwoordingsregels voor de betrokkenen. Daardoor is het lastig om de schotten helemaal weg te nemen. Wat hierin mogelijk is, moet nog verder worden onderzocht.
- **Bijdrage van partners.** Er wordt veel gevraagd om gezamenlijke financiering. Hoe de verschillende partners daar concreet aan bijdragen is in de reacties niet uitgewerkt.
- **Verschillende richtingen.** Naast collectieve budgetten wordt ook een budget per kind genoemd, en het onderbrengen van middelen bij onderwijs en kinderopvang. Dat zijn wezenlijk verschillende keuzes.
- **Betaalbaarheid.** Kosten, budgetkaders en beheersbaarheid komen in de reacties weinig aan bod. Dat minder administratieve lasten tot meer middelen voor zorg leidt, is een verwachting die nog onderbouwd moet worden.
- **Breder dan inkoop.** Ook huisvesting en de afstemming met zorgverzekeraars (Zorgverzekeringswet) en de regionale zorgkantoren (Wet langdurige zorg) worden genoemd.

2.4. Doorlopende ondersteuningslijn en warme overdracht bij overgangsmomenten

Genoemd in circa 27 van de 44 reacties

> **Kern van de opbrengst**
> Warme overdracht als vaste werkwijze bij elke overgang (kinderopvang–basisschool, po–vo, school–BSO, vo–mbo en 18-/18+), met een ondersteuningsplan dat meereist, één aanspreekpunt, vaste partners en betrokkenheid en toestemming van ouders.

Wat de reacties laten zien

- **Overgangsmomenten in beeld.** De momenten waarop continuïteit onder druk staat, zijn helder benoemd: rond 4, 12, 16 en 18 jaar, en daarnaast de overgang van school naar BSO en van vo naar mbo.
- **Concrete ideeën.** Genoemd worden onder meer financiering van een overlapperiode tussen organisaties, contractafspraken die specifiek zijn ingericht op de overgangsmomenten, en groepsbegeleiding voor kinderen van 2–8 jaar die (nog) niet naar school kunnen.
- **Positieve ontwikkeling.** De samenwerking tussen en met jeugdconsulenten, leerplicht en jeugdgezondheidszorg wordt als steeds beter ervaren.

Aandachtspunten en spanningsvelden

- **Uitvoering en toestemming.** Warme overdracht is al een breed gedragen uitgangspunt. De knelpunten zitten vaak in de uitvoering, in privacy en in de toestemming van ouders. Versnippering en financiering vragen echter ook aandacht.
- **Duurzaamheid van netwerken.** Veel voorstellen richten zich op ontmoeting en kennisdeling, zoals themabijeenkomsten, netwerkbijeenkomsten en een gezamenlijk platform. Netwerken op vrijwillige basis blijken niet altijd blijvend actief; een vaste trekker lijkt van belang.
- **Samenhang met thema 2.1.** Eén aanspreekpunt, gemeenschappelijke taal en regie keren hier terug. De thema's hangen nauw met elkaar samen.
- **Breder dan jeugdhulp.** De overgang naar 18+ raakt ook de Wmo, en de overgang van vo naar mbo ligt voor een belangrijk deel buiten de jeugdhulp.

3. Heeft de consultatie een beeld opgeleverd?

De marktconsultatie laat een duidelijke en breed gedeelde richting zien:

ondersteuning die aanwezig is in school, opvang en wijk; die collectief wordt bekostigd; en met aandacht voor de buitenschoolse opvang, het jonge kind en de overgangsmomenten.

Voor de verdere uitwerking is een aantal punten van belang:

- **Keuzes** tussen de verschillende werkvormen, financieringsvormen en schaalniveaus (school of wijk).
- **Inzicht in effecten** van bestaande pilots en van voorbeelden elders.
- **De bijdrage van alle partners**, waaronder onderwijs en kinderopvang.
- **Betaalbaarheid**, inclusief kosten, budgetkaders en risico's.

Een deel van de opbrengsten, zoals visie, gemeenschappelijke taal, rolverdeling, netwerken en privacy, vraagt vooral om samenwerking tussen gemeente, onderwijs en kinderopvang, voor of naast de inkoop.

4. Vervolg

Op basis van de opbrengsten verkent de gemeente de volgende mogelijkheden. De gemeente benadrukt dat het gaat om richtingen die nader worden uitgewerkt; er zijn op dit moment nog geen besluiten genomen.

4.1 Een aparte aanbesteding

Wij verkennen of een aparte aanbesteding voor jeugdhulp op het snijvlak met onderwijs en kinderopvang wenselijk is. Een andere mogelijkheid is dat dit thema als een apart perceel onderdeel wordt van de latere aanbesteding voor de gehele jeugdhulp.

> **Wat is een perceel?**
> Een aanbesteding kan uit meerdere percelen bestaan. Elk perceel is een afgebakend onderdeel van de aanbesteding en heeft een eigen opdrachtomschrijving. De percelen hangen inhoudelijk met elkaar samen.

4.2 Werken aan ontschotting

Fte-financiering. Een mogelijkheid is om jeugdhulp op scholen te financieren op basis van fte in plaats van per beschikking. Aandachtspunt daarbij is dat sturing en verantwoording goed geborgd blijven.

Werken met werkgebieden. Een andere mogelijkheid is het werken met werkgebieden. Bij de uitwerking denken wij aan het volgende:

- Jeugdhulpaanbieders kunnen zich inschrijven voor een werkgebied.
- Jeugdhulpverleners en gedragswetenschappers worden ingezet op wijkniveau binnen het werkgebied, en niet per school. Voor specialistische zorg wordt doorverwezen.
- Gemandateerde professionals worden aan een werkgebied gekoppeld, zodat in alle werkgebieden op dezelfde manier wordt gewerkt.
- Hoe de werkgebieden worden ingedeeld, wordt nog uitgewerkt. Daarbij kijken wij ook naar ruimte voor dagverblijf in combinatie met onderwijs, voor kinderen die (nog) niet naar school gaan of die zijn uitgevallen.

Verschillende werkgebieden hoeven niet te leiden tot verschillende werkwijzen. Ook verschillen tussen schoolbesturen worden niet als belemmering gezien: schooldirecties zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken, en jeugdhulpverleners werken zelfstandig binnen de werkgebieden.
Werken met werkgebieden vraagt ook om financiële ontschotting. Daarvoor is overleg met de samenwerkingsverbanden nodig over de 'grijze gebieden' tussen onderwijs en jeugdhulp. Afstemming met zorgverzekeraars en de Wet langdurige zorg is eveneens relevant, maar lijkt op korte termijn minder haalbaar.

Randvoorwaarden. Een startfoto per school of kinderopvanglocatie van de specifieke ondersteuningsbehoeften is een belangrijke randvoorwaarde. Daarbij gaat het onder meer om culturele achtergronden en sociaaleconomische status. Voor onderwijs met een regiofunctie wordt een afzonderlijke uitwerking gemaakt.

4.3 Een convenant jeugd en onderwijs

Naar aanleiding van een voorstel uit de consultatie verkennen wij een convenant tussen gemeente, schoolbesturen, kinderopvang en samenwerkingsverband. Het voorstel gaat uit van een model met vier niveaus, van basisondersteuning tot intensieve specialistische arrangementen.

4.4 Betere kennis van beschikbare ondersteuning

Uit de consultatie blijkt dat professionals in onderwijs en kinderopvang, en ook ouders, niet altijd zicht hebben op het beschikbare aanbod. Ook wordt aangegeven dat het aanbod vaak verandert, en dat kennis over lopende pilots en initiatieven niet altijd wordt gedeeld.
Een overzicht van al het door de gemeente gecontracteerde jeugdhulpaanbod, inclusief wachttijden, is voor iedereen te raadplegen in de Beschikbaarheidswijzer voor de jeugdhulpregio Haarlemmermeer. Daarnaast onderzoekt de gemeente hoe het preventieve aanbod beter kan worden ontsloten. Dat is in eerste instantie bedoeld voor professionals die mogen verwijzen. Of het in de toekomst breder beschikbaar kan worden gemaakt, wordt later bekeken.

4.5 Ruimte voor innovatietafels

Wij willen ruimte maken voor innovatietafels: bijeenkomsten waar specialisten structureel kennis met elkaar delen.

4.6 Doorgaande lijn

Overgangsmomenten, zoals van kinderopvang naar school, van school naar BSO, van po naar vo en naar 18+, zijn risicomomenten waarop kennis en continuïteit verloren kunnen gaan. Een doorlopende ondersteuningslijn is een gezamenlijke opgave van kinderopvang, onderwijs, jeugdhulp, gemeente en ouders.
We onderzoeken hoe inkoop een warme overdracht met een vaste werkwijze bij elke overgang kan ondersteunen. Bijzondere aandacht gaat uit naar kinderen die op 4-jarige leeftijd nog niet toe zijn aan school, naar de aansluiting tussen school en BSO en naar de overgang naar 18+. Waar mogelijk sluiten we aan bij bestaande structuren. Een eerste stap is dat gemeentelijke CJG-consulenten structureel aansluiten bij al bestaande afstemmingsstructuren voor kinderen van 0–4 en 4–6 jaar.

4.7 Onderwerpen die apart of elders worden opgepakt

Niet alle opbrengsten krijgen een plek in deze inkoop. Enkele onderwerpen worden apart opgepakt of liggen buiten de invloed van de gemeente:

- **Landelijk en wettelijk niveau.** Suggesties zoals behandeling zonder DSM-classificatie en het samenbrengen van middelen uit de Wet langdurige zorg en de zorgverzekering liggen op landelijk niveau of bij andere financiers.
- **Onderwijs en jeugdgezondheidszorg.** Onderwerpen als kleinere klassen, huisvesting van scholen, de beschikbaarheid van de schoolarts en leerplichtontheffing vallen buiten de inkoop van jeugdhulp.

Deze signalen zijn wel genoteerd. Waar dat passend is, brengen wij ze in bij het overleg met de betrokken partners.

Tot slot

Wij houden u halfjaarlijks op de hoogte van de verdere stappen. Als er nieuwe ontwikkelingen zijn informeren wij u tussentijds. Nogmaals hartelijk dank voor uw waardevolle bijdrage aan deze marktconsultatie.